

[J. Chr. Jensen.]

hos private, saa viser det sig, at Statens Lejemaal i private Ejendomme andrager næsten det samme Beløb, som den faar ind ved Udleje, nemlig 1 066 000 Kr. Jeg skal blot nævne nogle ganske enkelte Tal, for at man kan se, hvordan det ser ud, naar Staten lejer. Aktieselskabsregisteret betaler 10 100 Kr. for 260 m² eller 39 Kr. pr. m². Banktilsynet betaler 55 Kr. pr. m² Gulvareal. Telegrafvæsenet betalte 15 000 Kr. for 81 m²; det er et Areal som en almindelig 3 Værelsers Lejlighed, og det betaltes altsaa med 15 000 Kr. eller 185 Kr. pr. m² Gulvareal. I Haderslev betaler Telegrafvæsenet til Telegrafstationen og Tjenestebolig 30 472 Kr. for 542 m² eller 56 Kr. pr. m².

Alle disse Lejere kunde sikkert for en stor Del finde Plads i Statens nu udlejede Ejendomme eller flytte hen til billigere Steder.

Jeg skal nu ganske kort omtale Statens Nybyggeri.

Hvilke Arkitekter og Ingeniører der skal projektere og tegne Statens Bygninger, eller hvem der skal udpege dem, findes der overhovedet ingen Regler for, men der har dog efterhaanden udviklet sig en vis Praksis. Inden for Bygningsinspektørernes Omraade udføres Arbejdet i Regelen af dem selv. Til de tekniske Anlæg antages en Ingeniør, i Regelen ret tilfældig. Inden for et stort Statsdirektorat er der en bestemt Arkitekt og Ingeniør, der udfører den allervæsentligste Del af Direktoratets Arbejde. Under Arbejdets Gang ansætter Arkitekt og Ingeniør en af deres unge Medarbejdere til paa deres Vegne at føre Tilsyn med Arbejdet paa Byggepladsen, men Staten betaler i Henhold til Reglerne deres Gage. Disse Arkitekter og Ingeniører er tillige i det væsentligste Statens betalte tilsynsførende. Dette Forhold er særdeles uheldigt. Man kan ikke baade være Statens tilsynsførende Tillidsmand og projekterende. Man maa forlange Statens Tilsyn for sig og Entreprise for sig.

Vel forhandler Arkitekten og Ingeniøren med Brugerne af de paagældende Ejendomme eller med Embedsmænd i det paagældende Ministerium, men disse kan fornuftigvis ikke have nogen Forudsætning for at kunne føre nogen Art af Kontrol; de har kun at anvise de af Arkitekt og Ingeniør godkendte Regninger til Udbetaling og har i de allerfleste Tilfælde ikke andet med Bygningen at gøre.

Enkelte andre Steder bliver Arbejdet overdraget private Arkitekter og Ingeniører uden noget fast System, og Bygherren, Sta-

ten, har i det store og hele ikke andet med Bygningen at gøre end at modtage den, naar den er færdig, og betale det, Bygningen har kostet, uden at der fra Statens Side føres nogen som helst Kontrol.

Inden for enkelte Ministerier har man, belært af Skade, belært af voldsom Skade, nedsat et Byggeudvalg, der over for Arkitekt og Ingeniør varetager Statens Interesser. Disse Byggeudvalg har stor Betydning, naar de bliver rigtigt sammensat. De bør ikke være for store. Som Regel bør der kun være en Embedsmand fra det paagældende Ministerium som Formand, et Medlem for Brugeren, et bygningskyndigt Medlem og for store Foretagender maaske et Medlem for Bevillingsmyndigheden. Disse Udvalg træder nu først til lidt senere, nemlig naar Projektet er godkendt og Bevillingen givet. De skal paase, at Bevillingen bruges rigtigt og forsvarligt, følge Arbejdet og godkende eventuelle Ekstraregninger. Disse Byggeudvalg vil der ogsaa efter den Ordning, som skal indføres efter det Forslag, der nu er til Behandling, være god Brug for, idet de vil være et naturligt Led mellem det nyoprettede Direktorat og Ministeriet, til hvis Brug Bygningen skal tilvejebringes.

Efter den højtærede Ministers udførlige Redegørelse ved Forslagets Fremsættelse skal jeg ikke sige noget angaaende de enkelte Paragraffer, men jeg vil tillade mig, naar Forhandlingen her er tilendebragt, at foreslaa en kort Udvalgsbehandling.

Med disse Bemærkninger skal jeg paa mit Partis Vegne anbefale Forslaget til hurtig og velvillig Behandling i dette høje Ting.

Jensen-Broby: Det ærede Medlem Hr. J. Chr. Jensen har givet en historisk Redegørelse for det Arbejde, der har været gjort gennem mange Aar for en Ordning med Hensyn til Statens Bygningsvæsen, og jeg skal derfor ikke komme nærmere ind paa det, blot nævne, at Spørgsmaalet blev rejst i det Udvalg, der var nedsat angaaende Støtte til Boligbyggeri. I den Betænkning, der blev afgivet den 24. Juni 1941, fastslog man, at Udvalget og Ministeren var enige om, at der blev nedsat et Rigsdagsudvalg til at undersøge Spørgsmaalet om Statens Bygningsvæsen, og dette Udvalg fik Bemyndigelse til at komme med Indstilling til Ministeren. Rigsdagsudvalget blev nedsat den 11. September 1941 og bestod af 9 Medlemmer og en af Ministeren valgt Formand. Udvalget har arbejdet ret hurtigt, thi allerede den 18. December afgav Udvalget en enstemmig Betænkning. I